

L'Avenc

ANY I

NÚMERO II

PREUS

SUSCRIPCIÓ: 150 pessetes trimestre
NÚMERO SOLT: 10 cèntims

de la Garrotxa

Portaveu de la Unió Nacionalista Catalana

Son col·laboradors tots els socis d'aquesta entitat

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
UNIO NACIONALISTA CATALANA
BANYOLAS

Banyolas 17 d'April de 1910

Surtirà els diumenges

Els originals no s' retornen

Multa renascentur...

Aquestes paraules del poeta llatí, son encara avui una gran veritat: moltes son les coses que renaixen, malgat sa desaparició, considerada com a sa mort absoluta.

Catalanisme. — Aquell esperit català que en temps de Don Jaume el Conqueridor ab sabies lleis portava a n' els pobles que conqueria ab l' embransida de ses victorioses armes, es ab poca diferencia el mateix que avui la gran agrupació catalanista porta pels Districtes electorals de Catalunya; aquell, ab honrats Concellers, virtuoses bisbes y valents capitans, marcava ab les quatre barres catalanes fins l' esquena dels peixos del Mediterrani; aquet, ab els Comitès comarcals proclama els futurs Diputats a Cots en tots els Districtes de nostra terra; y si no, conseqüeixen que surtin tots triomfants de las urnes, será en primer lloc, per les raucuaies de alguns dels quefes de aquets mancomunats partits, ajuntats avui per l' objecte de la lluita electoral; segon, per les envejas que ls ha despertat la sort de alguns antics Solidaris que han pogut demostrar més talent ó més capacitat en las tasques parlamentaries; y en tercer lloc, per la intransigència que per dissort han demostrat alguns que s complauen en ésser bornis ab tal de que llurs rivals siguen cecs. Quanta manca els fá a n' aquets, aquella *dolsa fermesa*, de que D. Carme Karr parlava al distingit auditori del Ateneo Barcelonés! ¡Barcelonins qui haveu deixat per morta la Solidaritat en vostra desgracia a ciutat, apreneu las dolsas y encoratj doras paraulas de la Directora de *Feminal!*

Cunerisme. — Es aixó un rebrot d' aquella mala gent nomenats els *favoritos* que perderen a n' els reis absoluts: el *Duque de Lerma*, el *Conde-Duque de Olivares*, el *Príncipe de la Paz* y altres fatals personatjes favorits dels reis absoluts, no sols desmembraren la Nació sino que proporcionant tota clase de disbauxes a llurs reis, conseguiren ferlos degenerar fins arribar a un *Carlos II el Hechizado* y a un *Fernando VII*.

Acabats els governs absoluts y proclamats els constitucionals, els favorits han renascut en Presidents dels consells de Ministres, ab encàrreg de fer unas Cortes que fassin las Lleys y exigeixin el compliment de ellas a n' els ministres responsables: perque ls Diputats aprobin tot lo que vulga el Govern y no exigeixin mai les responsabilitats convingudas, es necessaria una majorta *adicta*, d' aqui la necessitat del cunerisme... *Multa renascentur...* com deia Horaci, de las cendras del *favoritisme* ha nascut el *cunerisme*, quina verdadera missió es empobrir la Nació, augmentat el Deute de any en any, y desplobant Espanya (l' any passat han emigrat 125.000 espanyols que abandonan la patria y van a las repúbliques americanes), quins ciutadans d' aquelles repúbliques han vingut a establirse a nostra patria? El cunerisme es el fonament que sosté a liberals y conservadors, partits turnants que venen desmembrant la Nació, augmentant el Deute, obligantnos de any en any a pagar més contribucions deixant poc y mal retribuïts els serveis útils com son l' ensenyansa, la justicia, l' ordre públic etz. mentres pagan espléndidament altres serveis, dels que podriam prescindir y que be de manifest els han posat els Diputats Solidaris: però la Solidaritat proclamada a Barcelona temps enera y avui escampada per tot Catalunya, lluita fermament contra aital cunerisme que per llurs complascencias ab els enemics de l' orde, del treball y de l' eco-

nomia, son la antítesis del esperit català: en Lerroux que predica l' incendi dels Registres y la violació en els convents, en Moret que parla ab despreci de la *vava de medir y de la bolsa del capitalista* (instruments de treball y economia), en Baroja que admira als *bandidos* estimant més a n' aquests que a n' els comerciants, en Maura que per ignorancia, deixadés ó mala intenció permet se realisin els fets de la *setmana trágica*, tots aquests son els enemics de nostra terra, de nostra autonomia, del esperit català.

Realitat. — Els republicans nacionalistas, federals y autonomistas en el grandió miting celebrat a Figueras han proclamat an en Salvatella: tots els elements que integran la Solidaritat s' adereixen a n' aquesta proclamació: en las passadas eleccions, elegiren al actual Diputat y ara tornarán a elegirlo. El Comité comarcal catalanista de Girona, en reunió al efecte conyocada, ab els representants del Districte de Torroella proclamaren an en Torras Sampol: republicans, católics y fins integristas s' han adherit a n' aquesta proclamació, y l' actual Diputat tornarà a serne. En Bofarull a Vilademuls y en Llosas a Olot, estan a poca diferencia en las mateixas condicions. La majoria dels elements solidaris dels quatre Districtes ha demanat a n' els quatre Diputats actuals que si en Moret, en Canalejas, ó qualsevol altre personatje dissolt las Cortes, tornin ells a acceptar nostra representació. Tots han contestat de paraula y per escrit qu' agraeixen nostre oferiment, qu' acceptn el lloc de gloria ó de perill que s' els ofereix, y han vingut a fernos visitas com a Diputats actuals y com a candidats esdevenidors: aquesta es la pura realitat. Els quatre benvolguts catalans Llosas, Bofarull, Torras y Salvatella, tornarán a Madrid representant nostres Districtes.

¡Ciutadans de la Garrotxa! nostres futurs Diputats, els que representan l'es-

perit català, per sa constancia en el treball, per son amor a Catalunya y per sa gran consideració a tots llurs electors, son en Torras, Bofarull, Llosas y Salvatella. Els nostres enemics, els representants dels radicals qui usen procediments Neronians, els representants del Govern que empobreix la Nació, obligantnos a emigrar, els cuners son en Torroella, el Compte de Vilallonga, en Cusi (malaguanyat que siga cuner), en Tort, en Fournier... potser en surtura algun altre, ó tal vegada se retirará algun de aquets. Aquets cuners tindrán probablement l'apoi oficial, tindrán els vots dels qu'encengueren algunes espurnes del foc de juliol pera cremar els convents, pera destruir quelcom que impedis la marxa del ferrocarril, y tindrán els vots que comprin.

La Patria y el patriotisme

Notes a un article propi, inspirat en l' obra d' Eduart Cimbali, sobre l' mateix tema.

Efectivament, no es pas definint el concepte de Patria, pera deixar-lo, mort, en les planes del llibre de ciencias morals, com arribarem al imperi d' una Justicia entre ls pobles de la Terra. Ni ens posarem d' acord, ni tampoc, si ens hi posavem, ne treuriem res de dir, la Patria es aixó, o alló. Perque la Patria, es en cada moment de l' Historia una cosa diferente en sos accidents, en ses necessitats, en sa vida. Y es precisament aixó, la vida de les Patries—símbol de l' Anima dels Pobles—lo qu' inspira en nosaltres els aits sentiments humanitaris, nets de tot egoisme.

Si vos pregunteu algún cop qu' es la Patria? teniu de tancar els ulls a la realitat y mirant endintre, en la propia consciencia, sentir com s' ilumina l' esperit de tota aquesta evocació simbólica. Es el cor qui ns parla de la Patria, am llenguatge ben entenedor, y la imagió qui broda, entorn del símbol sentimental, les figures que li donen apariencia.

Devegades tenim una visió clara de la Patria. Es al reveure la terra aont passarem els anys d'infantesa, al recordarla, de lluny, en moments d'anyoransa o al sentirnos emportats per un esclat del sentiment col·lectiu. Allavors no meditem; sentim fortament que la Patria viu en nosaltres, y 's desvetlla fins en la voluntat, el patriotisme generós; y ens donariem sencers, pel bé de la Patria.

Si voleu saber fins aont arriba, el clos que se'n diu Patria, y perque hi arriba, comensareu a diyagar. Com la llengua, qu'es son verb, té aspectes y modulacions, qu'es barrejen unes ab les altres. De cap a cap del mapa, podeu seguir els diversos pobles, sense observar un cambi violent, percibint tant sols que, gradualment, aneu passant d'una terra a l'altra, d'un poble a un altre poble. Així les Patries es lliguen y 's barrejen entreelles; no hi ha la salvatge separació d'una muralla hostil; y si encare hi queden les fronteres y no heu observat qu' aquestes no son mes que una cosa artificial? Els habitants immediats, de l'una banda y de l'altra, de totes les fronteres existents, son encare d'una mateixa Patria. Cap Estat del mon pot dir: jo ting les fronteres posades alla ahont acaba la Patria del meus súbdits.

Tant greu es l'injusticia legalisada pels homes, al escurterar agrupacions naturals, d'homes idents, al subjugar a diversos Estats pobles que son la revelació d'un centre de costums, sentiments, llengua y tradicions comuns, que'l nom de Patria, donat a n'els Estats constituits y negat a n'aque'ls pobles, ha donat llocs a que 's contraposés la Patria a l'Humanitat, y 's presenti aquell emblema, com el sant y senya, de totes les expoliacions, opresions y desigualtats injustes.

Es d'aixó, d'aquesta corrupció del concepte, y dels atropells que 'n nom seu s'han comés, que reneuen els anti-patriotes. Veient que en nom de la Santa Russia y del Imperi Austriac, se parteix y s'esclavitz a Polònia, han proclamat la barbarie de les fronteres, l'injusticia dels exercits y l'iniquitat de les Patries. N' han fet un gra massa. No han vist, cegats per la passió que 'ls omplenaba l'ánim de tant d'odi que sentien, que donaven cops a la mateixa víctima que volien deslliurar. Perque la Llibertat, si no ha trovat encare sa defensa y garantia, en les agrupacions y divisions arbitraries dels grups humans, deu trobarla en el respecte y autonomia de tots els grups naturals. La raó no 'ns ensenya altra cosa, car la llibertat arbitraria, la autonomia capritxosa, no pot basarse mes que en la forsa; y allavors aquest individu y tal o qual poble serán tant mes lliures, quant mes extinguin el poder de sa forsa, en detriment de la autonomia dels altres homes o pobles.

Per la Patria-Llibertat, propia de tots els pobles, sense exclusió, pot exercirse un alt Imperialisme sobre 'ls pobles inferiors. Com un home fort ajuda y educa a un altre de mes débil e ignorant, deuen els pobles mes civilisats arriscarse en les terres selvatges pera introduirhi 'l progrés y ab ell l'elevació y purificació de les ànimes, reduides per l'ignorancia a la baixa categoria d'instint.

Res tenen d'oposat a la Justícia, ni la Patria, noble sentiment altruista, ni l'Estat, instrument dels pobles pera la realisació del Dret, ni inclos l'Exercit no essent agressiu, y 'l dret d'imperialisme, com a 'deber filantròpic y educatiu dels mes perfectes. Tot es qüestió de bona voluntat per part dels homes. Els qui l'han perduda forsa, avesats com estan, a portar son exclusivisme a sang y a foc, en nom del respecte Déu, de la respectiva Patria y de la propia civilisació....

Vetaquí que si una Bondat sense limits inspirés les obres humanes, tot aixó no hauria pas sigut....

Pot ser sí, que li hem sacrificat masses coses al Progres....

Crónica electoral

Ara sí que sembla vá de debó; en Fournier vindrá avui a Banyolas,acompanyat de l'expolicia Tressols y d'un senyor que 's diu Fournier.

S'ha acababat el patir, cavallers.
Diu qu'anirem tan bé,
Qu'el diari ho porta,
Qu'en Fournier vé.

Tant el candi rat cuner com el seu ilustre seguici, son completament desconeguts a Banyolas.

Aquesta circumstancia que sembla un inconvenient, potser els hi es una ventatja.

En Tressols ja sab lo que's porta entre mans, puig hem llegit a la premsa de Barcelona, que molt aviat tornarà a ingressar en el cos de Vigilancia.

El celebre matalasser podrá dir quan hagin passat les eleccions y torni a fer de l'ofici: *a mi, no hay quien me quite lu bailadu.*

Y tindrà raó.

El que no 'n tindrà será 'n Fournier que s'arrisca a quedar *compuesto y sin novia.*

Per de prompte 'l districte de Torroella li donará una solemne carabassa y com qu'els mals exemples s'encomanan....

Que no resultin profetiques les paraules que pronúncia un diputat en l'estació de Flassá al veure a D. Juli rodéjat d'en Tressols, qui li presentava tres o quatre pagesos, qui estaven agraits a l'expolicia perque a n'el mercat avans els hi havia comprat a bon preu, els tocinos. Si en Fournier es tant futur gendre del governador de Barcelona, com futur diputat per Torroella, será un futur.... imperfecte.

La *Veu de Catalunya*, diu qu'en el districte de Torroella 's lluitará solidariament en favor del candidat catalanista, nostre distingit amic, D. Josep Torras Sampol.

El confrare regionalista está ben informat. Aquí, en el districte de Torroella no s'ha desfet encare aquest instrument de treball, perque, gracias a Déu, no hem perdut el seny y hem compres qu' el día que 's disgreués el bloc solidari, tornaría a brotar la mala herba del caciquisme, que iogirém arrancar ab el veliós concurs del benemérit patriic, en Josep Torras Sampol, qui gosá lluitar contra 'l gegant quan aquest feia por a tothom.

Si 'n 1907 vencérem a l'atletic color qui ademés de tenir fondes arrels en el districte y nucli d'amics incondicionals molt nombrós, era inmensament ric; al cap de tres anys, continuant actuant la patriótica conjunció de Solidaritat catalana, no podem passar per la vergonya, no del triomf, que aixó es moralment impossible, de la presentació tant sols d'un nano, qui no té un xavo, completament desconegut y per lo tant sense cap amic, que pugui servirli de base pera l'elecció.

En el Consell de ministres celebrat el dijous, el Rei firmá el decret de dissolució de les actuals Corts, quin text íntegre es com segueix:

«Usant de la prerrogativa que'm competeix per l'article 32 de la Constitució de la Monarquia y d'acord ab el meu Consell de ministres, vine a decretar:

«Article primer.—Se declara dissolt el Congrés dels diputats y la part electiva del Senat.

»Article segon.—Les Corts se reuniran a Madrid el día 15 de juny vinent.

»Article tercer.—Les eleccions de diputats a Corts se verificaran en totes les provincies de la Monarquia el 8 de maig y les de senadors el 22 del mateix mes.

»Article quart.—Pel ministeri de la Go-

vernació se dictaran les ordres y disposicion convenients pera l'execució del present Decret.

»Donat al Palau a 14 d'abril de 1910.»

DESDE LA LLAR

—Vatúa, l' *Endevinam*; qui ho havia de dir! Ja pensávem qu'eres al Canyet.

—Jo plá que ja havia encarregat una no novena de misses.

—¿Quina ha sigut la causa de tan llarga ausencia? ¿que potser has anat al Polo Nort?

—¿O á la presó?

—¿Qui sab si la neu t'havia fet por!

—Res, estimat poble, res d'axó. Una indisposició....

—¿Renyines! ¿Ab qui t'havies indisposat?

—Ab el ventre, qu'es un mal enemig.

—Doncs, mira, sort; pel cap baix jo 'm creya que no haguessis tingut un ull de poll al cervell ó la nauella baixa ó que no t'haguessin tocat... de l'ala.

—Cá, cá; res d'aixó. Sensillament, havia perdut la clau.

—A consecuencia de les taronges, tal vegada.

—Segóns el metje es perquè poso 'l dentat.

—¿Encare no'l tenies?

—No pas tot. Poso dos ullals; uns ullals llargs.... qu'arivarán fins á Arenys de Mar. No 'ls faré trevellar mes d'una vegada á la setmana, pero posats á mossegar, creyéu que 'n farém feyna.

—¿Qui 't va visitar?

—En Sagner.

—M'agrada aquest metje perque quan un no sab qué fer, éll sempre ajuda. ¿Que 't va ordenar?

—Una emplasta de cargols al ventre.

—Aont els vas anar á buscar?

—A la botiga del metje; son uns cargols mes forts que 'l ferro y que viuran mes que nosaltres (aquest *reclám* es pagant).

—Doncs, mira, has de sapiguer que durant les tres setmanes de teva malaltia no hem tingut ni una hora de consol; de nits te somiavem; de dies no feyem sino plorar amargament. A casa meva aquesta setmana m'han hagut de rentar deu dotsenes de mocadors y tres calotes; ja veus si n'hem vessades de llagrimes! A fora casa, tothom qui llegia *Avenç* te trobava d'anyor. Un tal Fournier va ser el primer que 'ms va escriure demanat la causa del teu eclipsi; cada día reviem telegrams y cartes preguntant per la teva interessant salut. Tothom plorava y suplicava. Desde'n Canalejas al candidat de les admetlles, tots els estaments socials demanaven perquè no 't deixaves vesure: el Govern, la noblesa, el *trust*, els capitalistes, escolans, paraigueros, camalics, *mono-sabios*, cirabotes, bufafors.... demana, rothóm. ¿Quina alegría tindrán tots, el diumenge, quan sabrán que no ha sigut altra cosa que'l dentat!

ALBOL.

Secció Literaria

Presentació de Gloria

Gloria es una adorable petita ingèna. Té quinze anys; el seu còs es movedís com el d'una «midinette» parisenca; les seves divines linies s'aboceten en la senzilla elegancia d'un vestit tanagra color de cuiró.

La llum madrigaleja discretament en els seus peus diminuts y una constelació d'espurnes inquietes esclata en les auries civelles. Va sempre tocada ab pameles d'ales amples que li ombregen misteriosament aquells seus grans ulls, bruns, constelats de punts negres minúsculs...

Gloria es amigueta meva y té per mi una predilecció amable. Me fa certes confidencies; m'explica la meitat dels seus pensaments adorablement trivials; alguna volta, també, la deliciosa curva de les seves celles negres s'ajunta formant una linia quasi recta y el seu rostre esdevé quelcom trascendental; y me confia aleshores els crudels duptes sobre l'elecció d'un nou vestit o sobre l'adorno d'un nou capell. Aquesta predilecció, però, por esser deguda a la meva galant complascencia per les seves petites trivialitats... més, quin encís tenen, aquestes!... Els seus ulls grossos, bruns, se mouen ab rapidíssimes guspines de goig y els seus llavis sensuals tenen tan insinuants somriures, que jo la voldria veure sempre frívola... Perquè m'es plaent el contrast dels llavis ab aquelles dents netes, menudes, apretades, y perquè adoro'l seu conjunt qui revela un calzer diví d'inefables y aromátiques delícies...

Son geste, gràcil y elegant, armonisa sempre ab ses paraules, modulades llargament a voltes, ab inflexions de voluptuosa dolcesa...

Aquest matí, Gloria, ha vingut a casa. M'ha trobat quelcom melangiós per la troballa d'un indiscret bri d'argent entre'ls meus cabells bruns... He ocultat ab cura aquesta crudel troballa y he provat de cobrirme ab un vel de superficialitat... Y avui, tot just avui, Gloria, tenia en els seus ulls grossos, bruns, constelats de punts negres diminuts, una espurna de tristesa; un esguart de lleu melangia; les seves celles, contretes lleugerament, iniciaven un pensament dintre aquella petita testa auríolada d'una vibració de rinxos foscos, perfumats...

Oh, Gloria!... Cerques un confident, es cert?

Y ella m'ha agafat una meva mà ab les seves mans finament enguantades y se ha apropiat tant, que he sentit estremiments pertorbadors al contacte dels seus cabells que han besat lleument la meva galta... Un aroma de joventut, un delicat perfum, una sentor de netedat deliciosa m'ha envoltat com un nimbe invisible; he aspirat ab fruició; les narines han vibrat de àvida golosia; la seva veu ha prés el tò de les grans confidencies y els seus llavis han esgranat poc a poc tota una historia d'amors!... Y aixecant els ulls, m'ha esguardat llargament...

Qué hi he vist dintre dels seus ulls interrogadors, d'aquell esguart finament insinuant? Un vel de tristesa ha ensombrit el meu rostre, y ha desfilat pel meu front tota una cavalcada d'ilusions y ha planat sobre la meva ànima la crudel trascendencia d'aquell indiscret fil d'argent trobat entre'ls meus cabells bruns!...

A. FONT LAPORTE.

ENDEVINAM.

AJUNTAMENT

Sessió ordinària de primera convocatòria, celebrada l'1 dia 15 d'Abril de 1910.

Presideix el primer tinent d'arcalde, D. Josep Alsius, assistint-hi els regidors senyors Atmetller, Boix, Coll, Perpinyà, Bofill, Hostench y Malagelada.

Aprovada l'acta de l'anterior, se prenen els següents acords:

Previ informe favorable de la comissió d'Hisenda, aprovar varis conceptes.

Passar a la de Governació, la comunicació del Montepio del Cos de Bombers, acompanyant un Reglament del mateix.

Id. id. a la de Foment una instància de D. Miquel Vilarnau, demanant permís per efectuar obres en una casa de la plassa de les Rodas.

Quedar enterat d'una comunicació del Vispresident de la Junta municipal de Ciències naturals de l'Ajuntament de Barcelona, innovant que ha encarregat an el director del Parc Zoològic que s'posi d'acord ab el nostre arcalde pera ferli entrega de les especies de peixos demanades pera la repoblació del llac, quinas son les següents: gats, carpes y fruitas dorades.

A la comissió d'Hisenda passa l'estat de la recaudació de consums, durant la primera desena del mes corrent, que puja 1475'06 pessetes.

Son presas en consideració les següents mocions:

Una del senyor Alsius pera que s'practiqui una visita d'inspecció a algunes cases del carrer Nou, quins teulats amenassen ruina.

Altre del senyor Malagelada, demanant s'arreglin les aceres del mateix carrer, devant de la casa de D. Baldomero Malagelada y que s'utilisin las runes de l'Iglesia parroquial pera la reparació de dita via.

Altre del mateix senyor proponent s'apercibeixi y amonesti a l'Empresa de Telefons per la lentitut ab que fá la reparació de la xarxa y convocar a una reunió dels abonats perjudicats.

Cridat per la Presidencia, d'acord ab l'Ajuntament, compareix el notari D. Antoni de Palau pera ilustrar a la corporació respecte a alguns extrems de l'escriptura de concessió de l'enllumenat elèctric.

Examinada aquesta, veu el lletrat consultat qu'els particulars y l'Ajuntament poden comprar les bombetes allà ont bé hi sembli, y que poden aprovarse ls comptes del sumistre de fluit presentat per l'Empresa, quan aquesta tregui la nota 3.ª que posa al darrera, de tots els rebuts; acordantse notificar a l'Empresa qu'els comptes presentats no s'aprovarán si no s'treu l'advertencia 3.ª y encarregar a la comissió d'Hisenda estudiá la conveniencia de comprar les bombetes a la Central o a un altre comerciant.

S'aprova un concert de consums per carbó vegetal ab D. Jascinto Botinyá Sarquella.

crit ja, com té demostrat en un notable treball jurídic l' il·lustrat notari de Girona, D. Emili Saguer, qui conté la prescriptibilitat dels Censos de l'Estat.

Creiem que fora de molta utilitat y conveniencia qu'els propietaris interessats se juntesin per oposarse a la cobdicia de l'Empresa que ha comprat a l'Estat els censos en qüestió. Cal espavilarse y reunirse, formant bloc, única defensa pera resistir l'escomesa dels falcons qu'els volten.

El nou Cementiri.—Puja ja a una respectable cantitat la suscripció, pera l'adquisició de propietats en el nou Cementiri. La comissió de Foment está mol satisfeta de l'èxit que li permetrà comensar mol aviat la construcció de la nova Necrópolis.

Les aceres.—En compliment de l'acord pres per l'Ajuntament, l'arcalde ha publicat un edicte, recordant an els propietaris de cases que no tenen aceres l'obligació de posarles, donanteshi un mes de temps pera efectuarho. Passat aquest terme, l'Ajuntament procedirà, per compte dels propietaris, a la colocació d'aceres en les cases que no'n tinguin.

Es una mida de policia urbana que cal aplaudir.

Entero.—L'acte d'acompanyar a sa darrera estada la xamosa filla del nostre amic el doctor Mascaró, sigué una palesa prova de les simpaties ab que compten els pares y avi de la infelís Mercés. Un nodrit acompanyament li rendí l'darrer tribut, testimoniant als parents el seu pesar per la pèrdua irreparable. Reiterem a la distingida familia la més fonda expressió del nostre condol.

El Roser de les Estunes.—Ab un dia clar y seré com ho son tots els que succeixen als tempestuosos; ab un aire saturat de perfums de primavera; ab una naturalesa qu' en el instant de despertar revifa y floreja els camps y boscos ab els sons melodiosos de la tenora qu' a través dels prats y de l'Estany deixa entendre qualche nota; ab les ignòsentes rialles d'aixerides minyones que corren adelerades cap el cau de les gentils alojes... ¿qui 's deté?

No es estrany, doncs, qu' a n' aquest aplec de les Estunes, qu' a n' aquesta festa eminentment catalana y característica de Banyoles, celebrada desde temps immemorial a la més pintoresca encontrada de la nostra comarca, aont la fantasia popular va concebirhi en altre temps la existencia de sers imaginaris, hi concorregués tothom qui 's precia de bon banyolí y aymador de les nostres costums.

Durant tota la tarda, el passeig de l'Estany y el de la Fontpudosa, estigueren atestats de amilies qu' ab el cistell y la botella y tot mastegant avellanes sucades ab rialles, s'encaminaven cap el poètic paratge, aont la tradició hi ha servat la costum d'obrir el testament del porc, encetant la primera llangonissa.

Uns cercant les ombres fresques de la roureda, altres l'escaf del aol pel cim del rocám y aseguets tots sobre l'atapahida catifa de farigola, aquella multitud dissiminada en petits grups, donava un color tan viu al quadro, que difícilment l'imitaria la mà del més destre pintor.

Acabades les sardanes, tothom retorná a sa llar sense que 's tingués de lamentar la presència de una sola víctima del alcoholisme.

Magnífica casa de recent y moderna construcció,

ab una gran botiga y espaiós magatzém, situada en la plassa de la Constitució, 5, está per arrendar.

Raó: Salvador Masgrau Cordoní.

Incendi.—A mitja nit del dilluns passat els pitos dels serenos sonaren en senyal de foc. Prompte 's digué que'l sinistre estava occurrint a la tenda de robes qu' en Joan Juanola (a) Mónica tenia en el carrer Gran.

Quan els amos de la botiga, que dormien en el primer pis de la casa, tingueren esment del fet, ja tota la botiga era víctima de les flames, les quals destruint la porta del carrer s'havien obert pás cap enfora.

En aquest incendi pogué compararse prácticament la eficacia de les granades Biosca per haverse extingit el foc ab tres granades, fent innecessaria la bomba que no tardá en arribar al lloc del succés.

El género y fustatje de la botiga 's destruí enterament tot, calculantse en 5,000 pessetes els danys ocasionats.

Millora.—La senyora propietaria del Enlluminat Públic per la Electricitat d'aquesta vila, ha fet instalar uns focus d'arc voltaic a devant del domicili del Administrador, a la plassa dels Estudis. Agrahiriem a la propietaria que 'n fés instalar una a cada carrer ab les mateixes condicions que l' de referencia.

Defunció.—Ans d'ahir va deixar d'existir, a la edat de 83 anys, D. Miquel Cordoní y Giralt, model de menestrals laboriosos y honrats, oncle dels nostres estimats amics les families Masgrau y la Bremón.

Ahir va tenir lloc el sepeli, al que hi assistí un nombrós seguici d'amics del finat.

Acompanyém als seus parents en el just pesar que 'ls afligeix. D. E. P.

Salvador Masgrau y Cordoní

Banca, Borsa, Comptes corrents,

Cambis de monedes

Negocia l'cupó Amortissable 5° lo, venciment 15 de Maig vinent.

El Passeig de la Industria.—Están molt avansats els treballs del rebaixament del terreno lateral d'aquesta important via.

Sabém que hi ha el propòsit d'edificarhi una nova casa, al costat de la de Don Francisco Auguet, qu' está en construcció.

La carretera de Mieras.—Ahir els operaris van arribar al carrer de Guemol (a la entrada de Banyoles) y prompte engravaran aquet carrer y el Grant, arribant fins els Turers, terme d'aquesta via que 'ns ha d'unir ab Olot per Mieras y Santa Pau.

El carrer Nou.—Las brigades municipals están reparant l'afirmat del mateix.

La reparació es d'importancia. Se pot dir que l' deixarán com nou.

Consums

Heusaquí lo recaudat per tots conceptes, durant el mes de Mars.

	Pesetas.
Carns de xais y cabrits sacrificats 5635'6 kilos.	845'34
Id. de porc frescas 11928'5 kls..	1799'26
> > salades 485'0 >	72'87
Vins de taula, 3016'9 litres..	1508'10
> rancis y espumosos 2748'5 l.	274'85
Vinagre 120 litres..	3'00
Cervesa 928 >	46'40
Licors 00 >	00'00
Alcofolls y aiguardents 263'25 l.	158'34
Olis de totes classes 3844 kilos..	384'40
Petroli 280 kilos..	28'00
Arrós 3670 >	73'40
Sabó 1755 >	122'90
Sal 4'50 >	0'80
Peix en conserva y escabeig, 50 k.	2'00
Conservas de fruitas 77'40 kilos.	7'74
> d'hortalissas 253 >	20'24
Carbó vegetal 32585 kilos..	130'34
> cok 10265 kilos	16'42
Pastas pera sopa 4714 kilos..	117'85
Per repartiment entre 'ls veïns d'extrarradi..	600'00
TOTAL.	6212'25

Registre Civil

Inscripcions verificades desde l'1 dia 8 al 14 del present mes

Naixements

Joan Banal Pineda fill de Pere y Lluçia; Concepció Tàrradas Vidal filla de Josep y Clara.

Defuncions

Mercé Mascaró Roura, filla de Josep y Gloria, 2 anys, erisipela; Tresa Soler Camps, viuda, de 78 anys apoplegia cerebral; Adolf Rovira Santcliment, casat, de 26 anys, tuberculosi pulmonar; Joan Coll Masdeu, casat, de 68 anys, reblandiment cerebral; Margarida Bover Margarit; casada de 66 anys esclerosi cardiaca; Mariangela Gabañach Suñer, viuda, de 78 anys bronco pneumonia.

Mercat de Banyolas

Dia 13 d'Abril de de 1910

Blat.	de 19'50 a 20'00	ptas. qtra.
Mestall	> 18'00 a 18'50	>
Ordi	> 9'00 a 9'50	>
Civada	> 8'50 a 9'00	>
Blat de moro.	> 14'00 a 14'50	>
Fabes.	> 14'50 a 15'00	>
Monjetes	> 25'00 a 25'50	>
Fabons.	> 15'50 a 16'00	>
Vesses.	> 10'00 a 10'00	>
Llobins.	> 8'00 a 8'50	>
Mill.	> 14'50 a 15'00	>
Panis.	> 10'00 a 10'50	>
Fajol.	> 12'50 a 13'00	>
Alls.	> 2'00 a 2'25	> forc.
Ous..	> 0'85 a 0'90	> dna.
Oli.	> 14'50 a 15'00	> mallal

DALMÀU CARLES Y COMP. = GIRONA.

NOVES

Centant adormits.—Hem rebut la desagradable y inoportuna visita d'uns agents, qui reclaman a varis propietaris de Banyolas y pobles veïns 29 pensions de Censos de l'Estat del temps de Maria Castanya, que fá més de 40 anys no s'han pagat, y per lo tant han pres-

Magnífica casa de recent y moderna construcció,

Gran Hotel del Comers

Carrer Alibareda, núm. 5.--GIRONA

Propietari: D. Antonio Vallvérra

Corresponsals en las principals Fondas d'Espanya

Aquesta espaciosa FONDA, situada en la part plana y central de l'immortal ciutat, té 50 habitacions ab tot el confort modern, amoblades ab el gust y llimpiesa que requereix un Hotel de primer orde, tinguent además quarto de banys y duxas, llum eléctrica y timbres en totes las dependencias y un caudal d'aiga potable, inmillorable y de reconeguda fama entre 'ls hidròlegs.

cuina espanyola y francesa
JARDI

MENJADOR D'ESTIU

Se serveix a la carta y cuberts. Aquests desde 2 pessetes per munt.

Abonos mensuals, ab habitacions, desde 100 pessetes

Banquets, Bateigs, Casoris, Lunchs y Refrescos á preus módics y convencionals y en locals especials.

An els turistas, viatjants, jurats, chors, comisions, congressistes y colegials sels hi concedeixen y fan preus especials.

A l'arribada dels trens hi ha omnibus de la casa y cotxes de lloguer, á preus reduïts del **HOTEL DEL COMERS**.

• Servei de personal triat

Garage

INTERPRETES Y COMISIONISTAS

FERRETERIA, QUINCALLERIA Y OBRADORS DE LLAUNERIA

DE

JAUME SAGUER Y BARCELÓ

Plassa Constitució, 1 y Mercadal, 1

Complert variat assortit en ferramentas pera la construcció d'obras, llits metàlics, y SOMIERS de tots sistemes, objectes de cuina, cuberts y anivets, teixits metàlics, espina y filferro de tots gruixus y tot lo pertinent al ram.

Instalacions pera gas y aigua.

Canal de plom, planxas aplomades galvanizadas y de sinc, vidres plans, baldoselles y carburo de calci.

Especialitat en gasometres perfeccionats y llàmparas portatils.

Administració de las aigas potables d'aquesta vila.

PREUS ECONÓMICOS.

FÀBRICA DE ANISSATS,

LICORS Y VINS DEL PAÍS

Fills de Pere Malagelada

CARRER DE SANTA MARÍA.—BANYOLAS

BICICLETAS

VENDA DE CICLES, ACCESORIS, PESAS DE RECAMBI Y REPARACIONS

JOSEP FIGULS

BANYOLAS

Preus exageradament econòmics

Xacolats

TORRENT

CASA FUNDADA EN 1780.

Puresa Garantida.

Proveïdors de la Reial Casa.

Premiada en distintas Esposicions.

CLASSES ESPECIALS

Pera colegis y communitats religioses.

Especialitat en la fabricació

de xacolats fins ab canyella y vainilla.

DESPATX CENTRAL

ESCRIBANIAS, 8.--BANYOLAS

Gran regalo artistic

Completament nou

Primer y únic a Espanya

Consisteix ab una magnifica ampliació, pel procediment al carbó lo mes perfeccionat fins ara, tamany d'una fulla ó sia 50 por 60 centimetres.

Ab aquest medi tota persona de bon gust artistic y de bon cor pot tenir un recort de las personas volgudas, difuntas ó vivas, pagant solsament el valor del marc. Els que desitjin l'ampliació no han de fer mes que demanarla al fotógraf Rafel Mayor, mentres permaneceix en aquesta població, ó á Barcelona, Rambla del Centre, n.º 7 (Fotografia devant del Liceo).

Es precis qu'els encàrregs vagin ben especificats, esspressant els retocs qu'en el treball se desitjin, com per exemple, cambi de traje, de pentinat; si 's volen mes joves ó vells, ó bé afavorits, etc., etc. Se treuen reproduccions de fotografias antigas, gravats, pintures, escultures, objectes d'art y santuaris, etc., etc.

Taller fotogràfic

TIRATJES DE TARJETES POSTALS AL BROMURO Y ESMALT.

RETRATS-AMPLIACIONS-REPRODUCCIONS Y MINIATURES.

FRANCISCO XAVIER MATEU

BANYOLAS

Se fan tiratjes especials pera qui'ls desitji, enviant solsament els CLICHÉS.

Ampliacions de regalo

D' avui a fi de Maig prop-vinent, les de tamany natural per 25 pessetes se regalarán ab son elegant y artistic encuadrat y corresponent vidre.